

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

17 maart 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

Vraag om uitleg van de heer Wim Van Dijck tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de problemen bij de NV Aquafin

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de versnelde aanpak van het gemeentelijke rioleringsstelsel

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de rioolbonus

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verplichte plaatsing door particulieren van installaties voor individuele behandeling van afvalwater

Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

Donderdag 17 maart 2005

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 11.28 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Wim Van Dijck tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de problemen bij de NV Aquafin

De voorzitter: De vragen om uitleg die vandaag worden behandeld, sluiten aan bij de gedachteswisseling en de hoorzitting van vandaag over de gemeentelijke en bovengemeentelijke waterzuivering.

Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Dijck tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de problemen bij de NV Aquafin.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Mijnheer de minister, u hebt daarnet in de gedachteswisseling de drie aspecten van mijn vraag behandeld en hebt heel wat licht laten schijnen over de duisternis die er heerste. Op een aantal vragen kan u nog geen antwoord geven, bijvoorbeeld over de zaak van de mededinging, omdat de Europese Commissie nog formeel een aantal antwoorden moet verstrekken. Ik wilde nog enkel de vragen stellen waarop nog geen eenduidig antwoord is gegeven.

De BTW-affaire is een erfenis uit het verleden die uit twee delen bestaat. Eerst is er de claim van de periode voor 2001, die naar ik meen het voorwerp uitmaakt van een juridische procedure en die ons mogelijk verschrikkelijk veel geld kan kosten. Wat is daar precies de stand van zaken, wetende dat er mogelijk 210 miljoen euro, zonder nalatigheidstresten, boven ons hoofd hangt? De tweede com-

ponent is de periode tussen eind 2001 en begin van dit jaar, wanneer de BTW-kwestie volledig is uitgeklaard. Ik meen begrepen te hebben dat Aquafin leningen aanging om het verschil tussen de 6 en de 21 procent te financieren. Moet de Vlaamse overheid uiteindelijk die 15 procent bijpassen, of is dat al gebeurd?

Wat betreft de ingebrekestelling door Europa: moeten we de institutionele participanten uitkopen? Waarschijnlijk wel, maar ik meen dat de Europese Commissie dat nog officieel moet laten weten. De nieuwe structuur, zoals die is opgezet in het programmadecreet, wordt nu ook onderzocht door de Europese Commissie. Aquafin zit voor wat betreft de decretale opdracht eigenlijk nog in een monopoliepositie. Zou Europa hier geen probleem mee kunnen hebben?

In verband met de uitkoop van de aandeelhouders zijn in de pers al bedragen genoemd. Die aandeelhouders hebben natuurlijk recht op hun dividenden. Naar ik meen, liep de overeenkomst voor een dertigtal jaar, en zijn er nu nog zestien te gaan. In de pers werd gesproken van een geactualiseerde waarde van die dividenden van 105 tot 125 miljoen. U wilde tijdens de gedachteswisseling niet vooruitlopen op de waarde, maar we moeten toch een idee hebben van de orde van grootte van wat er misschien zal moeten worden betaald.

U hebt aangehaald dat de aandeelhouders risico's lopen wat betreft hun inhaligheid ten opzichte van de Europese procedure. Kan die procedure leiden tot hoge boetes voor de aandeelhouders?

U wilde nog niet vooruitlopen op de uiteindelijke structuur, maar in de teksten waarover ik beschik, is de term 'alternatieve PPS' al gevallen. Hoe zal die er uiteindelijk uit zien? Misschien kan u er al op antwoorden, misschien helemaal nog niet.

Van Dijck

Er is vervolgens de vraag van de drinkwatermaatschappijen om als eerste of in een soort van voorkoopregeling de vrijgekomen aandelen te kunnen kopen. Kan de overheid op die vraag ingaan?

Wat betreft de beheersovereenkomst heb ik nog een laatste vraag: moeten de schulden van Aquafin al dan niet worden opgenomen in de overheids-schuld? Ik meen begrepen te hebben van niet, maar het was me niet helemaal duidelijk.

De heer Patrick Lachaert: Europa heeft nu met twee zaken een probleem. De discussie met Europa is geopend op het ogenblik van de oprichting van Aquafin wanneer de VLD een klacht heeft neergelegd bij Europa over de monopoliesituatie. Europa heeft toen gezegd er geen probleem mee te hebben. De houding van Europa is inmiddels gewijzigd. Er zijn nu twee problemen, namelijk of de decretale opdracht een monopolie vormt en over het aandeelhouderschap. Deze twee problemen zullen we samen moeten uitklaren.

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de minister, het klopt dat de BTW-erfenis uit twee delen bestaat. Sinds september 2001 betaalt het Vlaamse Gewest nog steeds 6 percent BTW op de facturen van Aquafin. De overige 15 percent leent Aquafin. De periode vanaf 1996 tot september 2001 gaat over 270 tot 280 miljoen euro. De federale staatssecretaris voor het bestrijden van grote fraude heeft daar plots een probleem van gemaakt. Minister Van Mechelen heeft daar destijds zwaar tegen geprotesteerd en hierover is, volkomen terecht, een rechtszaak hangende. Deze zaak is verschillende malen besproken in het Overlegcomité. Het gaat over een enorm bedrag waarover de rechtbank binnenkort een uitspraak zal doen. De Vlaamse Regering heeft er in die tijd goed aan gedaan te protesteren want het is onbegrijpelijk dat de overeenkomst tussen de BTW-administratie en het Vlaamse Gewest over die 6 percent BTW op een bepaald ogenblik in twijfel wordt getrokken. Ik heb hier geen begrip voor en hoop dat we ons gelijk kunnen halen bij de rechtbank.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, er bestaat inderdaad een betwisting tussen de Belgische Staat enerzijds en het Vlaamse

Gewest en Aquafin over de aangehaalde periodes. Voor de periode van 1 september 1996 tot 30 september 2001 factureerde Aquafin aan 6 percent BTW. De BTW-administratie eiste op een bepaald ogenblik dat 21 percent BTW moest worden betaald en heeft een navordering gedaan voor een bedrag van 189 miljoen euro. Inclusief intresten en kosten bedraagt deze vordering per einde 2004 278.169.047 euro. Tijdens vorige legislatuur heeft minister Van Mechelen hiertegen een rechtszaak aangespannen. De eerste rechtsdag, dat betekent de inleiding, aangaande deze betwisting, werd bepaald op 1 juni 2005.

Voor de tweede periode, namelijk van 1 oktober 2001 tot 31 december 2004 heeft Aquafin gefactureerd aan 21 percent maar heeft het Vlaamse Gewest aan 6 percent gebudgetteerd, waardoor een betalingsachterstand gegenereerd werd. Het tekort wordt door Aquafin gefinancierd. Aquafin stelt een tegenvordering in voor het verschil tussen 6 en 21 percent, 15 percent dus, die door de BTW-administratie moet worden terugbetaald in geval van een uitspraak in het voordeel van het Vlaamse Gewest. Het bedrag aan tegenvorderingen van Aquafin over het BTW-verschil, met inbegrip van de wettelijke interesten, bedraagt per einde 2004 167.872.618 euro.

Het Vlaamse Gewest heeft er zich ten aanzien van de NV Aquafin toe verbonden deze bedragen aan Aquafin te vergoeden, conform de overeenkomst van 26 april 2002, in de mate dat deze bedragen definitief verschuldigd blijken ingevolge een rechterlijke uitspraak. Dit gebeurt op voorwaarde dat Aquafin de belangen van het Vlaamse Gewest als 'goede huisvader' behartigt, en het teveel aan BTW terugvordert aan wettelijke interesten, in het voordeel van het Vlaamse Gewest.

Er is al heel veel gezegd en geschreven over het gewekte vertrouwen en de gemaakte afspraken. Alles is maar definitief als er een uitspraak is van de rechtbank. Het is de vraag of daarna al dan niet in beroep wordt gegaan, dus het zal niet voor morgen zijn.

Mijnheer Van Dijck, ik ga ervan uit dat ik grotendeels heb geantwoord op uw tweede vraag, en ook de voorzitter heeft een uiteenzetting gehouden over de monopoliepositie.

De Europese Commissie moet duidelijkheid scheppen over het arrest inzake de Duitse stad Halle. Ik ben heel voorzichtig over de manier waarop we

Peeters

de volgende maanden een en ander zullen realiseren. Het is evident dat er geld mee is gemoeid. Het is belangrijk te onderstrepen dat het binnen bepaalde proporties kan en ook zal blijven. Ik heb al verwezen naar de staatssteun, maar ook andere elementen kunnen hier worden aangewend om de tegenpartij tot redelijkheid te brengen.

De Europese Commissie heeft geen klacht ingediend tegen de monopoliepositie van Aquafin op zich, maar tegen het niet respecteren van de procedure in het kader van de overheidsopdrachten bij de toewijzing van de opdrachten aan de NV Aquafin. Het is voor de Commissie geen probleem dat Aquafin een monopolie heeft.

Initieel was er een akkoord met de Commissie om het probleem op te lossen door de zogenaamde in-house-constructie. Als het Vlaamse Gewest alle aandelen in handen heeft, is geen mededingingsprocedure nodig. Initieel werd gezegd dat het uitkopen van de privé-aandeelhouder voldoende kon zijn. Door het Stadt Halle-arrest is dat versterkt, waardoor een in-house-constructie enkel mogelijk is als de overheid voor 100 percent aandeelhouder is.

De Europese Commissie bevestigt dat standpunt, maar wil ook een algemene argumentatie over de reorganisatie van de watersector, zodat zij haar fiat kan geven over het geheel en niet enkel over de initiële klacht over de overheidsopdrachten.

De uitkoop van de aandeelhouders zal niet ESR-matig worden aangerekend. Het zal dus niet worden toegevoegd aan de schuld van de overheid, omdat het gaat om een kapitaalparticipatie en deze participatie via de Vlaamse Milieuholding kan worden beleend. Het zal dus niet direct de begroting van het Vlaamse Gewest bezwaren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de versnelde aanpak van het gemeentelijke rioleringsstelsel

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de versnelde aanpak van het gemeentelijke rioleringsstelsel.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, er zullen nog grote inspanningen moeten gebeuren om geen boetes meer op te lopen en de zuiveringsgraad te halen.

Mijnheer de minister, mijn vraag handelt over de projecten die u versneld wilt aanpakken. In januari hebt u beslist dat 12 miljoen euro extra wordt uitgetrokken voor 46 projecten die waren geblokkeerd.

Tijdens de besprekingen van de begroting en de beleidsnota heb ik al gewezen op de hydronautstudie. Ik ben ervan overtuigd dat een hydronautstudie een belangrijke bijdrage kan leveren, maar ik wil toch een pessimistisch geluid laten horen. Ik ben niet positief gestemd over de manier waarop de drinkwatermaatschappijen de gemeentelijke rioleringsstelsels overnemen.

Veel gemeenten zullen niet meer geneigd zijn een hydronautstudie uit te voeren, maar dat is nu net het belangrijkste element om een gemeentelijk rioleringsnetwerk te kunnen uitbouwen. Deze studie wijst alle knelpunten aan, geeft aan waar een gescheiden rioleringsstelsel kan komen, op welke manier een collector moet worden aangelegd en waar alternatieve afvalwaterzuiveringstechnieken nodig zijn. Ik denk dat de hydronautstudie de uitgangsbasis moet zijn om het rioleringsnetwerk degelijk aan te pakken. Ik heb het gevoel dat de drinkwatermaatschappijen niet staan te springen om voor elke gemeente een aparte hydronautstudie te doen. Dat is mijn grootste bekommernis.

Mijnheer de minister, wilt u in de toekomst nog andere rioleringsdossiers deblokkeren? Over welke dossiers gaat het dan?

Van den Eynde

Bent u van mening dat de procedure voor de aanbesteding moet worden vereenvoudigd, of dat de huidige procedure voldoende werkbaar is?

Het is belangrijk voor de gemeenten die niet toetreden tot een drinkwatermaatschappij, dat subsidies mogelijk zijn voor het uitvoeren van een hydronautstudie, want deze studie moet de uitgangsbasis zijn om een degelijk rioleringsnetwerk uit te bouwen.

De heer Karlos Callens: Ik denk dat er reeds middelen voor zijn ingeschreven.

De heer Patrick Lachaert: In het regeerakkoord staat met zoveel woorden dat het niet uitvoeren van een hydronautstudie of een hydrologische studie betekent dat geen ernstig beleid wordt gevoerd. Dat is van toepassing voor zowel de gemeenten, de intercommunales als de drinkwatermaatschappijen. Ik hoop dat we dat kunnen uitvoeren, maar ik heb grote twijfels.

Ik was vroeger schepen van Openbare Werken. In mijn gemeente hebben we indertijd een hydronautstudie laten uitvoeren die 18 miljoen frank kostte. Vijf jaar geleden was dat de eerste keer dat in Vlaanderen deze studie werd gemaakt.

Voor velen is dat verloren geld, want er wordt liever gewerkt op een manier waarbij de riolering wordt vervangen als het wegdek wordt hersteld. Deze theorie is wat verlaten door de screening van de VMM en Aquafin, maar onderhuids leeft het nog bij veel gemeenten. Als er geen hydronautstudie of een degelijke gelijkaardige studie wordt uitgevoerd, op basis waarvan beleidsopties kunnen worden genomen, wordt niet goed bestuurd.

Tijdens de regeringsonderhandelingen hebben we een dag besteed aan dat probleem. Alle partijen waren het erover eens dat we dat tijdens deze legislatuur moeten proberen uitvoeren.

Het is intellectueel misleidend dat in brochures van bepaalde drinkwatermaatschappijen – een week nadat het parlement de eengemaakte waterfactuur heeft goedgekeurd – staat dat ten gevolge de beslissing van het Vlaams Parlement en de minister de maatschappijen deze taak krijgen toegewezen. Die taak kan natuurlijk ook door de gemeente of het in-

tergemeentelijk samenwerkingsverband worden uitgevoerd, maar dat staat natuurlijk niet in de folder.

De maatschappijen zeggen dat zij de studie zullen doen, maar ik wil in alle objectiviteit zeggen dat geen enkele maatschappij dat momenteel kan. Ook zij moeten de studie laten maken, of personeel overnemen van Aquafin of anderen. Waarmee zijn we dan bezig? Het huiswerk wordt opnieuw gemaakt, en er zullen hier en daar kleine 'Aquafins' ontstaan. Dat is geen degelijk bestuur.

De publiciteit van de watermaatschappijen heeft me gefraspeerd. Ik begrijp dat ze het maatschappelijk doel willen vergroten, maar ze moeten het kunnen waarmaken, en ze moeten juiste informatie meedelen.

De maatschappijen willen de gemeenten overtuigen door te zeggen dat de gemeenten zich over niets zorgen hoeven te maken. Dat is vooral van toepassing voor het afkoppelingsbeleid, waarbij aan burgemeesters en schepenen wordt gezegd dat zij niet meer aan de burgers moeten melden dat de rioleringsbuizen niet meer in de beek mogen uitmonden, maar dat mensen hun oprit moeten opbreken om aan te sluiten op de riolering. Elke gemeentelijke mandataris doet dat liefst niet, en laat het liever over aan de drinkwatermaatschappij.

Het is een intellectueel oneerlijke discussie. We hebben hier al enorm veel geld geïnvesteerd, en we hadden een beter rendement kunnen bereiken, maar door deze nevenkwesities bereiken we ons doel niet.

Mevrouw Hilde Crevits: Mevrouw Van den Eynde, u hebt het constant over hydronautstudies, maar ik denk dat het in het kader van deze bespreking nuttig is goed het onderscheid te maken tussen zoneringsplannen en hydronautstudies. Ik denk dat u soms de woorden door elkaar gebruikt.

Ik heb enkele maanden geleden een schriftelijke vraag gesteld over de modaliteiten voor de toekenning van subsidies voor hydronautstudies. Toen werd aangekondigd dat dat binnenkort mogelijk zou zijn. Mijnheer de minister, ik wil graag de stand van zaken kennen. Is er al duidelijkheid? Lokale besturen zijn bereid om hierop in te gaan.

Twee jaar geleden werd een omgekeerd signaal gegeven, en was het niet meer nodig een hydronaut-

Crevits

studie te doen, want de projecten zouden door de VMM worden vastgelegd.

Mijnheer de minister, u wilt de subsidies beter afstemmen op initiatieven van AWV. Voor het eerste kwartaal van 2006 is dat gebeurd. Gebeurt ook het omgekeerde? Zal AWV voor de vastgelegde projecten van 2004 en 2005 prioritair subsidies geven voor de wegenwerken? Ik denk dat er daar ook enkele knelpunten zijn.

Mijnheer de voorzitter, ik steun uw opmerking. De VMW gaat bij de gemeenten langs met een zeer aantrekkelijk voorstel. Gemeenten worden ervan overtuigd om het beleid uit handen te geven. Ik denk dat we het signaal moeten geven dat het voorbarig is dat te doen. Het is nog niet duidelijk welke gemeentelijke investeringen nog moeten gebeuren, waar het overslagpunt ligt of wat de precieze kosten zijn in de toekomst. De werkwijze die momenteel wordt gehanteerd, baart me zorgen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik heb al een klein beetje veldervaring terzake. Deze aangelegenheid is uitgebreid besproken in onze gemeente. Wij zijn van plan die hydronautstudie te laten uitvoeren door een studiebureau. Wanneer we de totale kostprijs kennen van de infrastructuurwerken die we mogelijk moeten laten uitvoeren, dan gaan we berekenen welke toeslag nu de juiste is, zodat we over een langere termijn, van dertig jaar of zo, het bedrag dat we kennen door de hydronautstudie, grotendeels kunnen dekken. Dan gaat het over de toeslagen bij de waterrekening.

Mijnheer de minister, verschillende gemeenten zullen geen toeslag aanrekenen vóór de gemeenteraadsverkiezingen van 2006. Ik denk dat onze gemeente niet de enige is. De meeste gemeenten zullen dat niet doen. Eerst moet die studie worden gemaakt en daarna, na 2006, kan worden bekeken wat er kan worden bijgevoegd. Zo gaan we dit aanpakken.

De voorzitter: In mijn gemeente zijn er 27 beleidsopties, met een kostprijs van 780 miljoen euro, natuurlijk in een meerjarenprogramma.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, ik volg uw redenering. U bent een groot pleitbezorger van een hydronautstudie. We hebben u terzake in de regeringsonderhandelingen ook gevolgd.

Mevrouw Van den Eynde, uiteindelijk is en blijft een hydronautstudie belangrijk voor steden en gemeenten. Tenslotte zijn het niet de drinkwatermaatschappijen die de rekening zullen betalen van de rioleringsinfrastructuur. De gemeenten zullen dit doen. Dus hoe efficiënter dit gebeurt, op basis van een grondige hydronautstudie, hoe minder het de gemeenten zal kosten. Uw redenering klopt dus niet.

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik veronderstel dat dit niet de laatste discussie is gewijd aan dit onderwerp en dit document, maar ik zou nog enkele bijkomende vragen willen stellen waarop ik het antwoord niet meteen vond in de tekst die u hebt laten ronddelen tijdens de gedachtewisseling. We hebben niet alleen afgesproken dat de watermaatschappijen een saneringsverantwoordelijkheid krijgen, maar door middel van een amendement werden daar ook ecologische opdrachten aan gekoppeld. Uw document en de toelichting zeggen daar niets over. Dat is opvallend. Het valt me ook op dat, wanneer men de gemeenten ervan probeert te overtuigen aan te sluiten, men het wel heeft over die saneringsplicht, maar nergens over de ecologische aspecten, zoals de afkoppeling van het regenwater. Het ware niet slecht dat het kabinet aan al degenen die nu proberen de gemeenten te overtuigen, vraagt dat ze ook die aspecten wat meer zouden benadrukken, ook in hun teksten.

Wat de BTW-regeling betreft, bestaat er nog steeds onzekerheid over de toepasbaarheid van de afspraken – ik doel op die afspraak van 6 procent – in de vier voorziene gevallen waarmee de gemeenten zullen kunnen werken. Dan denk ik vooral aan de marktbevraging. Er is geen zekerheid dat daar ook die regel van 6 procent kan worden toegepast.

Inzake de concrete afbakening, zowel bovengemeentelijk als gemeentelijk, in de zones A, B en C wordt in het document gewag gemaakt van eind 2005. Op de enkele jaren dat ik hier zetel, heb ik al acht data horen vermelden als antwoord op de vraag wanneer dit zou worden geregeld. Ondertussen moeten we als gemeentebestuur bouwvergunningen

Bex

ningen geven. We moeten aan de mensen zeggen dat op die bepaalde plaats riolering komt. Vervolgens wordt ons programma dan weer uitgesteld, met heel veel onzekerheid als gevolg.

Ik ga ervan uit dat u deze timing zult respecteren en dat alle gemeenten dan hun plan zullen krijgen. Ik ga er echter ook van uit dat ze niet allemaal in december 2005 klaar zullen zijn. Misschien zijn er nu al enkele klaar. Waarom kan men niet die elementen van die afbakening naargelang ze zijn afgerond al aan de gemeente doorgeven, bijvoorbeeld per bekkengebied of provincie?

Over de verkoop van aandelen bij Aquafin circuleren allerhande cijfers en geruchten. Het kopen van die aandelen zal uiteraard moeten worden gefinancierd. Ik hoor dat de verkoop van aandelen wel eens zou terechtkomen in de constructies die zich in de toekomst gaan bezighouden met onze watervoorziening en tegelijk met de sanering. Dat betekent dat die watermaatschappijen of die nieuwe constructies ofwel al geld hebben – wat heel goed is, dan beschikken ze al over een potje – ofwel geld zullen moeten lenen om die aandelen te kopen. In dat laatste geval zal de waterconsument deze operatie betalen.

Ik zou er graag zeker van zijn dat het niet weer de consument is die boven op de waterprijs die saneringsprijs zal moeten betalen. In mijn gemeente hebben we berekend dat, indien we die toelage of dat supplementaire belastinggeld aanrekenen, die bijdrage niet zal volstaan om het stelsel degelijk te onderhouden. Dan zijn er zelfs nog geen rioleringswerken aangelegd.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van den Eynde, eerst en vooral dient erop te worden gewezen dat er met betrekking tot de voornoemde 46 dossiers geen 12 miljoen euro extra werd vrijgemaakt. Het gaat wel over 12 miljoen euro, maar dat is geen extra geld. In die dossiers had men het recht op subsidies verloren omdat de procedure niet was gevolgd. Rekening houdend met een aantal verzachtende omstandigheden, hebben we ervoor gezorgd dat ze toch nog een subsidie konden krijgen. Het gaat over dossiers die ressorteren onder het subsidiebesluit van 30 maart 1996,

gewijzigd bij besluit van 23 maart 1999, en die op het moment van de vaststelling van de feiten nog niet afgewezen waren, en waarvoor de vastgelegde kredieten dan ook nog niet geschrapt waren.

Momenteel lopen er nog heel wat dossiers onder het besluit van 1996 of 1999, waardoor moeilijk kan worden vastgesteld in welke mate de mogelijkheid bestaat dat er nog dergelijke dossiers zijn waarvoor de procedure van het besluit werd overtreden. Het is dan ook moeilijk om in te schatten in welke mate gelijkaardige regularisaties in de toekomst kunnen worden doorgevoerd. We proberen echter alles recht te zetten wat kan worden rechtgezet binnen het wettelijke kader.

Belangrijk is dat momenteel door mijn administratie wordt onderzocht in welke mate de bovenstaande problematiek kan worden opgelost door eventuele aanpassingen van de subsidieprocedure in het huidige besluit. Bij de opmaak van een aangepast subsidiebesluit zal dan ook maximaal worden getracht de problemen met betrekking tot de afstemming van de projecttermijnen op de procedure van het besluit op te vangen.

Aan de administratie werd de opdracht gegeven een wijziging van het subsidiebesluit voor te bereiden. Een eerste aanpassing van het subsidiebesluit zal vooral de afstemming op de gewestelijke stedenbouwkundige verordening van 1 oktober 2004 en de afstemming op het programmadecreet van 24 december 2004 inhouden. Een tweede fase, op iets langere termijn, zou een grondige bijsturing van het subsidiebesluit behelzen, met als voornaamste uitgangspunt het verhelpen van een aantal vastgestelde knelpunten. Het is evident dat een vereenvoudiging van de procedure daarbij moet worden overwogen.

Dan wil ik nog even ingaan op de hydronautstudie. Ik wil voorzichtig zijn. Ik ga straks een vraag krijgen over een idee, maar ik doe niet aan government by announcement. Ik moet dus oppassen hiermee. Zoals de voorzitter zelf al aangaf, zou de aanwezigheid van een hydronautstudie in de toekomst de subsidiëring van de rioleringsprojecten positief kunnen en moeten beïnvloeden. Dat is voorzichtig uitgedrukt. Er zal echter een evenwicht moeten worden gevonden tussen enerzijds de financiële mogelijkheden van de gemeenten om hydronautstudies uit te voeren en anderzijds het laten gelden hiervan als criterium voor de subsidiëring. Die re-

Peeters

latie moet er zeer duidelijk zijn. Gemeenten die die studies verrichten, moeten boter bij de vis krijgen.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Een aantal dossiers zijn geregulariseerd. Kunt u zo voor de vuist weg zeggen wat dat onregelmatige dan precies inhoudt? Een paar werken geleden hebben we hier een discussie gehad met de mensen van het Rekenhof. Toen werd er gezegd dat er een aantal onregelmatigheden waren vastgesteld. Het bleek te gaan over een vijftal gemeentelijke dossiers, die door de gemeente werden gegund nadat ze waren goedgekeurd door de ambtelijke commissie, maar vóór u het vastleggingsbesluit had getekend. Gaat het hier over gelijkaardige dossiers?

Minister Kris Peeters: Inderdaad.

De heer Rudi Daems: Dan kunnen we in de toekomst nog opmerkingen van het Rekenhof verwachten, gezien hun houding in de dossiers van vorig jaar.

Minister Kris Peeters: Het ging over dossiers die te goeder trouw waren afgehandeld door de gemeenten. Dat gebeurde in combinatie met andere entiteiten, zoals Aquafin en de administratie Wegen en Verkeer. De gemeenten moesten mee. Er restte weinig keuze. Die zaken zijn rechtgezet.

De heer Erik Matthijs: Het is ook zo dat de gouverneur zijn toestemming nog niet had gegeven. Het is een complexe procedure.

Minister Kris Peeters: Met de aanbesteding en de aanbestedingsdatum was, heel strikt genomen, niet helemaal het subsidiebesluit gevolgd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de rioolbonus

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Demeulenaere tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de rioolbonus.

Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de voorzitter, mijn vraag gaat heel specifiek over de rioolbonus. Mijnheer de minister, u zou overwegen de rioleringsinspanningen als criterium te nemen bij het afsluiten van de milieubeleidsovereenkomsten, of zelfs als criterium bij de verdeling van het geld van het Gemeentefonds. Mijnheer de minister, past dit hele gedoe omtrent de rioolbonus in het regeerakkoord? Daarin staat gestipuleerd dat er in toepassing van het subsidiariteitsbeginsel een maximale overdracht van de bevoegdheden moet zijn. We moeten daar voorzichtig mee zijn. Hoe zal dat in zijn werk gaan? U sprak over de koppeling aan het Gemeentefonds. Hebt u al overleg gepleegd met de daarvoor bevoegde minister?

Er zijn grote verschillen tussen de gemeenten qua geleverde inspanningen. Worden de gemeenten die weinig inspanningen hebben geleverd, en nu alsnog heel veel doen, eigenlijk niet bevoordeeld tegenover gemeenten die wel al grote inspanningen hebben gedaan? In het verleden is het op verschillende terreinen voorgekomen dat degenen die veel werk geleverd hebben, daar uiteindelijk de dupe van zijn. Zoiets kan niet. De gemeenten die al veel inspanningen hebben geleverd, moeten daar ook voor beloond worden, en niet omgekeerd.

Is dit alleen nog maar een idee, of is er al meer duidelijkheid over? Denkt u op dit spoor verder te gaan?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, dit idee is hopelijk heel helder, maar het is nog niet verder geconcretiseerd. Het is mijns inziens wel in overeenstemming met het regeerakkoord. We willen de gemeentelijke autonomie maximaal respecteren. Tenzij me iets ontgaat, zie ik niet dat dit zou ingaan tegen het subsidiariteitsbeginsel dat

Peeters

terecht heel uitdrukkelijk in het regeerakkoord is opgenomen.

Ik heb er ook nog niet met de bevoegde minister over van gedachten gewisseld. We hebben nog heel wat andere katten te geselen. Nu het gemeentedecreet aangenomen is, kan ik ook hierover met mijn collega overleggen. Ik heb hem er wel al over aangesproken, en hij heeft er inderdaad een belangrijke rol in te spelen, zeker voor wat betreft het Gemeentefonds.

Er is inderdaad een grote verscheidenheid in de rioleringsgraad van de verschillende gemeenten. Het is evident dat de gemeenten die in het verleden al inspanningen hebben gedaan, gerespecteerd, en in de mate van het mogelijke geresponsabiliseerd moeten worden. Ze mogen niet bestraft worden voor de zware inspanningen die ze in het verleden hebben gedaan. Er zijn nog andere mogelijkheden om de gemeenten te honoreren, maar die ideeën kan ik nu niet hier uiteenzetten. Ik wil dit echter zeker niet veronachtzamen, en het is goed dat u me nogmaals aan het belang ervan herinnert.

Het heeft altijd ook te maken met budgetten. In de meeste gevallen moeten we ook een evaluatie doen. Aansturing via een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten is ook een mogelijkheid, omdat we zo naast de bestaande subsidies, nog een financiële stimulans kunnen inbouwen.

Kortom, dit is een idee, waarover nog geen overleg is gepleegd. Ik hou bij het verder concretiseren ervan rekening met uw opmerking dat de gemeenten die al investeringen hebben gedaan, niet volledig in de kou mogen blijven staan.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de minister, ik zal het hier voorlopig bij laten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verplichte plaatsing door particulieren van installaties voor individuele behandeling van afvalwater

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Crevits tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verplichte plaatsing door particulieren van installaties voor individuele behandeling van afvalwater.

Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zou willen ingaan op punt 8 van de rondgedeelde tekst van de minister over de afbakening van de zuiveringszones.

Mijnheer de minister, in de samenwerkingsovereenkomsten werd in de rubriek Water bepaald dat de gemeenten een subsidiereglement moeten opstellen om een IBA te plaatsen. Een stuk van de investering kon dan gerecupereerd worden van de Vlaamse overheid. We zitten nu echter in een dubbelzinnige situatie. De zoneringsplannen waarover u het hebt, bestaan nog niet.

Er zijn wel al ontwerpzoneringplannen. Daarin kunnen we vaststellen dat er op termijn een grote verschuiving zou kunnen gebeuren. Veel van de huidige C-zones zouden B- of A-zones kunnen worden. De verplichting en de gemeentelijke subsidiereglementen om een IBA te plaatsen, bestaan nog steeds. Het probleem is dat individuele burgers verplicht worden een IBA te plaatsen, terwijl het mogelijk is dat ze binnen korte tijd in een A-zone wonen.

Kunt u voorzien in een overgangsregeling? Moeten de gemeenten de mensen verplichten een IBA te plaatsen, gelet op het feit dat er een gemeentelijk reglement bestaat? Zou het niet beter zijn de boot af te houden in de zones waar de gemeenten kunnen motiveren dat er een kans bestaat dat ze later A-zones zullen worden? Misschien zijn er daar andere oplossingen mogelijk.

Als de C-zone inderdaad een A-zone wordt, dan is de plaatsing van een IBA volkomen overbodig geweest. Het is immers de bedoeling dat er zo vuil

Crevits

mogelijk water naar de riolering gaat en dat het oppervlaktewater zo veel mogelijk afzonderlijk wordt afgevoerd. Het louter plaatsen van een IBA waar al het water in terecht komt, is daar geen oplossing.

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer de minister, collega's, via Aquafin, en ik veronderstel ook de VMM, is over die afbakening een voorstel geformuleerd aan een aantal pilootgemeenten, waaronder mijn gemeente. Daar was veel huiswerk aan, want er moesten een aantal onvolkomenheden worden rechtgezet. Ergens werd er zelfs geen rekening gehouden met een stuk autostrade. De gemeenten werd gevraagd dat te onderzoeken, en er hun ideeën over te geven.

De enige grote vraag is of er nog riolering wordt aangelegd of niet. De rest is naast de kwestie. De vraag is niet of ze er ooit nog zal komen. Ofwel komt ze er, ofwel komt ze er niet.

Een aantal gemeenten hebben dat huiswerk gemaakt. Dat was niet gemakkelijk. Er kruipt tijd in, het vraagt een inspanning, er zijn mensen voor nodig die dat aankunnen en er is een hydronautstudie voor nodig. Daar komt het altijd op neer. Andere gemeenten hebben een laconiek briefje geschreven naar de VMM om te laten weten dat ze daar geen tijd of geen goesting voor hebben. Dat is wel erg triest.

Nochtans is het mogelijk na die oefening tot een behoorlijk resultaat te komen. Als dat in één gemeente kan, dan moet het in de 307 andere gemeenten ook kunnen, tenminste als ze die inspanning willen doen. Ik pleit er dus voor die oefening wel degelijk te doen, en dan aan die gemeenten toe te laten verder te gaan. Anders kan er niet op een ernstige manier gewerkt worden, en blijft het een kurieren am Symptom.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, er zou een verwarring kunnen ontstaan tussen al die plannen, zoals de hydronautstudie, de zoneringsplannen, enzovoort. De zoneringsplannen geven aan waar er collectief gezuiverd zal worden en waar er individueel gezuiverd moet worden. De vraag is dan of er een riolering komt, dan wel

of er een IBA geplaatst moet worden. Dat moet voor rechtszekerheid zorgen voor de burgers en de bedrijven.

Er wordt een scheidingslijn gedefinieerd tussen gemeentelijke en bovengemeentelijke verantwoordelijkheid, zodat duidelijk is wie welk stuk voor zijn rekening moet nemen. De hydronautmodellering betreft het fysische aspect welke riolering van welke grootte waar moet komen. Dat zijn drie verschillende zaken die niet door elkaar mogen worden gehaald.

De rechtsonzekerheid waarover u het hebt, bestaat nu nog, maar de Vlarem-wetgeving bestaat al sinds 1995. De zuiveringszones zijn dan ook al 10 jaar dynamisch. We hebben nu beslist daar paal en perk aan te stellen. Tegen eind 2005 moet een gebiedsdekkende kaart voor Vlaanderen beschikbaar zijn om die verschillende zaken te regelen.

Het is de bedoeling met de inspanning die nu geleverd wordt, het materiaal ter beschikking te stellen en wettelijk te verankeren, zonder nog in een overgangsregeling te voorzien. Als er echter problemen zijn in specifieke gevallen, dan kunnen die bekeken worden wanneer ze zich voordoen, en kan er een passende oplossing gezocht worden.

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de minister, de gemeentelijke subsidiereglementen zijn pas onlangs opgesteld, omdat dat bepaald was in de samenwerkingsovereenkomst. De verplichting bestaat inderdaad al lang, en het werd oogluikend toegelaten dat ze niet werd toegepast. Nu worden er subsidies toegekend om IBA's te plaatsen, terwijl de kaarten beloofd zijn tegen het einde van dit jaar. Het is dus nu het moment om in een overgangsregeling te voorzien. Eens de onzekerheid opgelost is, kunnen we verder met de IBA's.

Nu wordt er gediscussieerd over complete wijken die eventueel riolering zouden kunnen krijgen. Daar wordt nu gebouwd, en de mensen moeten er een IBA plaatsen. Ze doen dat, want ze krijgen er langs twee kanalen subsidies voor. Nochtans zouden die IBA's overbodig kunnen worden. Daarom mijn vraag om voor dat ene jaar een overgangsregeling op te stellen, die eventueel alleen geldt mits een motivering van de gemeente. Het probleem

Crevits

stelt zich nu, en iedereen wordt wakker want het Vlaamse Gewest geeft er geld voor.

Minister Kris Peeters: We zullen het probleem nader bekijken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.23 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

